

Hotti

16.4.2018

KT:n kuntasektorin työvoimatilannetta koskeva tiedustelu 2017

KT Kuntatyönantajat selvitti eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen ammattiryhmien työvoimatilanteen marraskuussa 2017. Tiedustelluissa ammattiryhmissä työvoimavaje oli keskimäärin 2 prosenttia. Työvoimavajetta on suhteellisesti enemmän sosiaalihuollossa ja varhaiskasvatuksessa kuin terveydenhuollossa. Noin 60 % vakansseista oli hoitamatta siitä syystä, että hakuprosessi oli tiedusteluhetkellä käynnissä tai kesken ja noin 40 % siitä syystä, että hakuprosessista huolimatta ei oltu saatu henkilöä sitä hoitamaan. Edellisestä vuoden 2012 tiedustelusta työvoimavaje oli vähentynyt 1,2 prosenttiyksiköllä.

Työvoimavaje 2 prosenttia

Vastanneissa kunnissa ja kuntayhtymissä oli 2 500 henkilön vaje tiedustelluista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen vakanssien hoitajista 1.11.2017. Tämä on 2 prosenttia vastanneitten kuntien ja kuntayhtymien ko. ammattiryhmissä työskentelevän henkilöstön ja vajeen yhteismäärästä. Tiedustelu ei koskenut lääkäreitä eikä hammaslääkäreitä, joista on tehty omat selvitykset.

Noin 60 % vakansseista oli hoitamatta, koska hakuprosessi oli tiedusteluhetkellä käynnissä tai kesken. Osa tästä vajeesta on tilapäistä, joka poistuu ehkä nopeastikin, kun hakuprosessi saadaan päätökseen. Hoitamattomista vakansseista noin 40 % oli hoitamatta siitä syystä, että hakuprosessista huolimatta ei oltu saatu henkilöä sitä hoitamaan. Tilanne vaihteli ammattiryhmittäin. Esimerkiksi omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien hoitamatta olevista vakansseista 76 % ja sairaanhoitajien hoitamatta olevista vakansseista vain 4 % johtui siitä, että hakuprosessista huolimatta ei oltu saatu henkilöä sitä hoitamaan.

Työvoimavajetta edelleen suhteellisesti enemmän sosiaalihuollossa ja varhaiskasvatuksessa kuin terveydenhuollossa

Suhteellisesti eniten työvoimavajetta oli lastensuojelussa työskentelevistä sosiaalityöntekijöistä (6,4 %), puheterapeuteista (5,8 %), johtavista sosiaalityöntekijöistä (5,3 %). Kaikissa muissa ammattiryhmissä työvoimavaje oli alle 5 %.

Lukumääräisesti eniten työvoimavajetta oli sosiaalipalveluissa työskentelevien lähihoitajien/lastenhoitajien/kodinhoitajien/kehitysvammahoitajien tms. ammattiryhmässä (872 henkilöä, vaje 3,4 %), sairaanhoitajien/erikoissairanhoitajien ammattiryhmässä (334 henkilöä, vaje 1,1 %) sekä terveyspalveluissa työskentelevistä lähihoitajista/perushoitajista (310 henkilöä, vaje 2,5 %).

Oli myös paljon ammattiryhmiä, joissa työvoimavajetta ei juurikaan esiintynyt. Näistä suurimpia ammattiryhmiä ovat mm. laboratorionhoitajat/bioanalytikot, kättilöt, välinehoitajat, koulukuraattorit, röntgenhoitajat ylihoitajat/johtavat hoitajat sekä koulukuraattorit.

Hotti

16.4.2018

Pulaa pätevistä ammattilaisista

Kokonaisuutena kokonaan hoitamatta olevien vakanssien osuus on melko pieni. Suurin osa kunnista ja kuntayhtymistä kuvaavatkin työvoimatilannettaan kokonaisuutena pääsääntöisesti hyväksi.

Suurimpana ongelmana työvoimatilanteessa nähdään, että avoinna oleviin vakansseihin ei tietyissä ammattiryhmissä ole tarpeeksi päteviä, kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita saatavilla. Vaikka hoitamatta olevia vakansseja on vähän, joudutaan avoimia vakansseja hoitamaan määräaikaisesti epäpätevällä henkilöstöllä ja sijaisuuksiin on monissa kunnissa ja kuntayhtymissä lähes mahdoton saada pätevää henkilöstöä. Tämä ongelma koskee erityisesti sosiaalityöntekijöitä. Pätevien, kelpoisuusehdot täyttävien työntekijöiden rekrytoinnissa on vaikeuksia myös muiden ammattiryhmien osalta. Sosiaalityöntekijöiden lisäksi mainittiin mm. lastentarhanopettajat ja erityislastentarhanopettajat. Tilannetta selittää omalta osaltaan näitä ammattiryhmiä koskevat tiukat kelpoisuussäännökset ja koulutustarjonnan riittämättömyys.

Työvoimavaje vähentynyt viime vuosina

Vuonna 2004 vastaavissa ammattiryhmissä työvoimavaje oli 2,1 prosenttia. Vuonna 2008 työvoimavaje kohosi viiteen prosenttiin ja laski vuoteen 2012 tultaessa 3,2 prosenttiin. Viiden viimeisen vuoden aikana työvoimavaje on vähentynyt 1,2 prosenttiyksiköllä.

Tiedustelussa vastaajia pyydettiin arvioimaan myös ammattiryhmien työvoimatilannetta lähivuosina. Huonona työvoimatilanne nähtiin erityisesti lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden sekä myös muiden sosiaalityöntekijöiden, puheterapeuttien, omassa kodissaan työskentelevien perhepäivähoitajien, lastentarhanopettajien sekä psykologien osalta.

Lähivuosien työvoimatilanne näyttää puolestaan hyvältä erityisesti koulunkäyntiavustajien, fysioterapeuttien, osastonsihteerien, sosiaali- ja terveydenhuollossa työskentelevien lähihoitajien tms. osalta.

Tiedustelussa selvitettiin kokonaan hoitamatta olevien virkojen ja työsuhteisten tehtävien lukumäärä 1.11.2017. Työvoimavaje on laskettu vähentämällä kokonaan hoitamatta olevista vakansseista ne vakanssit, joihin ei ole ollut tarvetta palkata ketään. Työvoimavajeprosentti on saatu laskemalla, kuinka monta prosenttia vaje on työssä olevan henkilöstön ja vajeen yhteismäärästä.

Työvoimavajeella tarkoitetaan tässä selvityksessä, että vakanssi on ollut tiedusteluhetkellä kokonaan hoitamatta. Jos vakanssia hoiti epäpätevä tai vain tilapäisesti palkattu työntekijä, ei tätä katsota työvoimavajeeksi.

Tiedustelu lähetettiin kaikkiin kuntiin ja kuntayhtymiin ja se kattaa noin 75 % koko kunta-alan ko. ammattiryhmissä työskentelevästä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Tiedustelu ei koskenut lääkäreitä eikä hammaslääkäreitä.

Hotti

16.4.2018

Tiedusteluun vastanneiden kuntien ja kuntayhtymien työssä olevan henkilöstön lukumäärä ja työvoimavaje 1.11.2017.

Ammattiryhmä	Työssä olevan henkilöstön lukumäärä	Työvoimavaje	Työvoimavaje %
Sosiaalityöntekijä lasten- suojelussa	1 402	96	6,4
Puheterapeutti	467	29	5,8
Johtava sosiaalityöntekijä	340	19	5,3
Erityislastentarhanopettaja	937	39	4,0
Perhepäivähoitaja omassa kodissa	2 482	88	3,4
Lähihoitaja, lastenhoitaja, kodinhoitaja, kehitysvam- mahoitaja tms. sosiaalipal- veluissa	24 951	872	3,4
Avustava henkilö vanhus- ten palveluissa	1 403	46	3,2
Sosiaalityöntekijä, erityis- sosiaalityöntekijä	1 745	55	3,1
Sosiaaliohjaaja	2 530	66	2,5
Lähihoitaja, perushoitaja tms. terveyspalveluissa	11 906	310	2,5
Psykologi	1 744	42	2,4
Lastentarhanopettaja	11 027	240	2,1
Hammashuoltaja, suuhygie- nisti	698	11	1,6
Hammashoitaja	2 168	33	1,5
Henkilökohtainen avustaja	941	14	1,5
Ylihoitaja, johtava hoitaja	336	5	1,5
Terveydenhoitaja	3 860	57	1,4
Osastonhoitaja	2 137	27	1,2
Sairaanhoidaja, erikoissai- raanhoidaja	30 473	334	1,1
Fysioterapeutti	2 352	23	1,0
Osastonsihtööri	3 794	34	0,9
Koulukuraattori	522	4	0,8
Röntgenhoitaja	1 694	8	0,5
Välinehuoltaja	1 196	4	0,3
Koulunkäyntiavustaja	5 281	15	0,3
Kätilö	1 506	2	0,1
Laboratoriohoitaja, bio- analyttikko	1 640	2	0,1
Avustava henkilö vammais- palveluissa (ei henkilökoh- tainen avustaja)	449	0	0,0
Hoiva-avustaja	234	0	0,0
Yhteensä	120 212	2 475	2,0

Hotti

16.4.2018

Vastaaajien kokonaisarvio ammattiryhmien työvoimatilanteesta lähivuosina

Ammattiryhmä	Huono	Ei hyvä eikä huono	Hyvä	Yhteensä
Sosiaalityöntekijä lasten- suojelussa	64,6	13,9	21,5	100,0
Puheterapeutti	62,2	16,2	21,6	100,0
Perhepäivähoitaja omassa kodissa	57,4	20,5	22,1	100,0
Sosiaalityöntekijä, erityis- sosiaalityöntekijä	54,8	19,0	26,2	100,0
Erytislasterhanopettaja	47,1	15,7	37,2	100,0
Psykologi	43,5	22,4	34,1	100,0
Lastentarhanopettaja	42,6	16,9	40,4	100,0
Johtava sosiaalityöntekijä	35,7	23,8	40,5	100,0
Röntgenhoitaja	29,2	33,3	37,5	100,0
Laboratoriohoitaja, bio- analyttikko	26,5	35,3	38,2	100,0
Hammashuoltaja, suuhygie- nisti	19,4	29,2	51,4	100,0
Sairaanhoitaja, erikoissai- raanhoitaja	19,2	24,2	56,6	100,0
Hammashoitaja	18,7	26,7	54,7	100,0
Koulukuraattori	16,7	27,8	55,6	100,0
Sosiaaliohjaaja	11,9	20,2	67,9	100,0
Välinehuoltaja	9,7	38,7	51,6	100,0
Lähihoitaja, lastenhoitaja, kodinhoitaja, kehitysvam- mahoitaja tms. sosiaalipal- veluissa	9,3	17,8	72,9	100,0
Osastonhoitaja	7,7	28,2	64,1	100,0
Kätilö	7,4	40,7	51,9	100,0
Avustava henkilö vanhus- ten palveluissa	7,1	40,5	52,4	100,0
Hoiva-avustaja	7,0	37,2	55,8	100,0
Henkilökohtainen avustaja	6,9	23,6	69,4	100,0
Lähihoitaja, perushoitaja tms. terveyspalveluissa	6,7	21,3	72,0	100,0
Ylihoitaja, johtava hoitaja	6,6	27,9	65,6	100,0
Osastonsihteeri	6,0	20,9	73,1	100,0
Terveydenhoitaja	5,8	24,6	69,6	100,0
Fysioterapeutti	3,4	22,7	73,9	100,0
Avustava henkilö vammais- palveluissa (ei henkilökoh- tainen avustaja)	2,9	38,2	58,8	100,0
Koulunkäyntiavustaja	2,2	18,5	79,3	100,0
Yhteensä	24,5	23,6	51,9	100,0